

3. Hroshevyy Yu.M. Pidstavy obrannya zapobizhnykh zakhodiv za novym KPK Ukrayiny / Yu.M. Hroshevyy, O.H. Shylo // Yurydychnyy chasopys Natsional'noyi akademiyi vnutrishnikh sprav. – 2013. – # 1 (5). – S. 220–226.
4. Vereshchahyn A.V. Obespechenye prava obvynyaemoho na zashchytu na dosudebnykh stadyyakh (po Rosyyskomu dorevolutsyonnomu zakonodatel'stvu) / A.V. Vereshchahyn // Hosudarstvo y pravo. –Moskva, 2002. # 5. S. 79-84.
5. Chepurnova N.M. Sudebnyy kontrol' v Rosyyskoy Federatsyy: problemy metodolohyy, teoryy y hosudarstvenno-pravovoy praktyky / N.M. Chepurnova. Rostov-na-Donu: Yzd-vo Severo-Kavkazskoho nauchnoho tsentra vysshey shkoly, 1999. – 222 s.
6. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny: Zakon Ukrayiny vid 13 kvitnya 2012 roku // Holos Ukrayiny. – 2012. – # 90-91 vid 19.05.2012.
7. Tsyrykyn A.L. Ocherky sovet'skoho uholovnoho sudoproyzvodstva / A.L. Tsyrykyn. Saratov: Yzd-vo Saratovskoho un-ta, 1975. 63 s.
8. Rozhnova V.V. Deyaki pytannya zatrymannya za novym Kryminal'nym protsesual'nym kodeksom Ukrayiny / V.V. Rozhnova, O.V. Kalynovs'kyu // Rozkryttya zlochyniv za novym kryminal'nym protsesual'nym kodeksom Ukrayiny. – Kyiv, 2012. – S. 43 45.
9. Didyuk I. L. Zapobizhni zakhody v proekti Kryminal'noho protsesual'noho kodeksu Ukrayiny / Materialy naukovy-praktychnoyi konferentsiyi «Tsentral'nyy rehion» (Kirovohrad, 21 zhovt. 2011) // hol. red. Barno O.M. – Kirovohrad: KIRL VMURL «Ukrayina», 2011. S. 131-133.
10. Syza N. P. Povnovazhennya slidchoho suddi shchodo zdiysnennya sudovoho kontrolyu u kryminal'nomu protsesi Ukrayiny / N. P. Syza // Chasopys Natsional'noho universytetu «Ostroz'ka akademiya». Seriya «Pravo». – Ostroh, 2012. – # 2(6) // [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12snpkpu.pdf>.
11. Skrypina Yu. V. Slidchyy suddya v systemi kryminal'no-protsesual'noyi diyal'nosti (porivnyal'no-pravove doslidzhennya) : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.09 «Kryminal'nyy protses ta kryminalistyka; sudova ekspertyza» / Yu. V. Skrypina. – Kh., 2008. – 20 s.
12. Beloborodov S. V. Katehoryya «zhaloba» v kontekste suty y sodержannya uholovno-protsessual'noho pryntsypa shyrokoj svobody obzhalovanyya // Advok. praktyka. – Moskva, 2007. # 2. S. 31-36.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Дрозд О.Ю.

УДК 343.9

Заліско О.І.,

Заступник Генерального прокурора України,
державний радник юстиції 3 класу

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВОСУДДЯ

Анотація. У статті проаналізовано досвід різних країн світу щодо кримінально-правової охорони правосуддя. Встановлено позитивний досвід зарубіжних країн у цій сфері та шляхи його адаптації щодо розвитку кримінально-правової охорони правосуддя в Україні.

Ключові слова: зарубіжний досвід, кримінально-правова охорона, правосуддя, адаптація законодавства, злочини проти правосуддя, злочинність.

Заліско О.И.,

Заместитель Генерального прокурора Украины,
государственный советник юстиции 3 класса

ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ УГОЛОВНО-ПРАВОВОЙ ОХРАНЫ ПРАВОСУДИЯ

Аннотация. В статье проанализирован опыт различных стран мира по уголовно-правовой охране правосудия. Установлено положительный опыт зарубежных стран в этой сфере и пути его адаптации по развитию уголовно-правовой охраны правосудия в Украине.

Ключевые слова: зарубежный опыт, уголовно-правовая охрана, правосудие, адаптация законодательства, преступления против правосудия, преступность.

Zalisko O. I.
Deputy Prosecutor General of Ukraine,
State Counselor of Justice Class 3

FOREIGN EXPERIENCE OF CRIMINAL PROTECTION OF JUSTICE

Annotation. The article analyzes the experience of different countries regarding criminal protection of justice. Investigated positive experience of foreign countries in this sphere and ways to adaptation for the development of criminal protection of justice in Ukraine.

Based on the positive experience of the criminal justice and legal protection in Russia, we came to the conclusion to consolidate similar rules banning the falsification of evidence and the results of operational activities in criminal law of Ukraine, due to the fact that the whole process of justice based on the work of information, mounted on various kinds of media, protection and reliability which will include provision banning the falsification of evidence and the results of operational activities, since the presence of a rigged trial evidence adversely affect the decision pravosudnoho the judgment, which in turn affects the entire judicial authority and levels of government confidence in the population.

Ukraine and Belarus are closely cooperating within regional international organization - the Commonwealth of Independent States, the criminal laws of the Republic of Belarus, particularly regarding criminal liability for insulting judge or people's assessor can not be borrowed by Ukraine in the reform of the Criminal Code of Ukraine.

US best practices in the fight against crimes in the field of justice is essential to take into account by Ukrainian legislator in carrying out reform of the criminal legislation of Ukraine. It is necessary to carefully consider and adopt a Ukrainian criminal legislation on the protection of justice, rules of American laws concerning such aspects as security court justice reliable and appropriate evidence, protection of witnesses. We are convinced that the time-tested practice and criminal justice protection means the US will act effectively and successfully in Ukraine.

Keywords: international experience, criminal protection, justice, legal approximation, crimes against justice, crime.

Актуальність проблематики. У державі, що проголосила права і свободи людини і громадянина такими, що визначають зміст, суть і застосування законів, діяльність законодавчої і виконавчої влади, місцевого самоврядування, судових органів, правосуддя набуває особливого значення, стає найважливішим гарантом прав і свобод. Але, виконуючи настільки важливу задачу, правосуддя саме потребує охорони, у тому числі за допомогою кримінально-правових засобів, які містяться в чинному кримінальному законодавстві держави.

Актуальність обраної тематики для дослідження обумовлюється ще й тим, що порівняльне співставлення зарубіжного досвіду кримінально-правової охорони правосуддя з вітчизняним сприятиме розвитку теоретичної науки кримінального права, нормалізації судової практики з питань застосування та реалізації різних норм права, взаємообміну законотворчим досвідом з питань удосконалення та кодифікації законодавства.

Ступінь наукової розробки проблеми. Проблематиці вивчення зарубіжного досвіду кримінально-правової охорони правосуддя в більшій чи меншій мірі приділяли увагу у своїх працях як вітчизняні, так і зарубіжні автори, а саме: А. М. Александров, І. А. Бобраков, Л. В. Головка, К. Ф. Гуценко, І. Д. Козочкін, В. В. Кудрявцев, І. Ф. Машленко, А. В. Парій, В. В. Сташис, Г. А. Стенічкін, В. Я. Тацій, І. А. Тітко, В. Є. Ткаліч, В. І. Тютюгін, Б. А. Філімонов та інші.

Метою статті є визначення особливостей кримінально-правової охорони правосуддя в європейських та інших зарубіжних країнах у сучасний період,

узагальнення відомих світових підходів до вдосконалення кримінально-правової охорони правосуддя та висловлення пропозицій щодо перспектив застосування зарубіжного досвіду в Україні.

Виклад матеріалу. Країною, де питанням кримінально-правової охорони правосуддя приділено найбільше серед інших досліджуваних країн уваги, є Російська Федерація. Констатуючи в цілому схожість кримінально-правових норм у сфері боротьби зі злочинами проти правосуддя, хочемо тим не менше відзначити деякі аспекти правового врегулювання охорони правосуддя, що в Україні відсутні. Так, в Кримінальному кодексі Російської Федерації (далі – КК РФ) закріплена стаття 303, яка встановлює кримінальну відповідальність за фальсифікацію доказів і результатів оперативно-розшукової діяльності [1]. Цією статтею передбачена кримінальна відповідальність за фальсифікацію доказів у цивільній справі особою, яка бере участь у справі, або її представником, у кримінальній справі особою, яка провадить дізнання, слідчим, прокурором або захисником; фальсифікація доказів у кримінальній справі про тяжкий або про особливо тяжкий злочин; фальсифікація результатів оперативно-розшукової діяльності особою, уповноваженою на проведення оперативно-розшукових заходів, з метою кримінального переслідування особи, завідомо непричетної до вчинення злочину, або з метою заподіяння шкоди честі, гідності та діловій репутації [1]. Як бачимо, вказана стаття передбачає досить широке коло суспільних відносин у сфері здійснення правосуддя, на яке може бути здійснене злочинне посягання. Варто відзначити, що в українському Кримінальному кодексі України (далі – КК України) взагалі відсутня аналогічна норма.

Враховуючи позитивний досвід кримінально-правової охорони правосуддя в Росії, ми дійшли до висновку про необхідність закріплення аналогічної норми про заборону фальсифікації доказів та результатів оперативно-розшукової діяльності в кримінальному законодавстві України, що зумовлено тим, що весь процес відправлення правосуддя заснований на роботі з інформацією, закріпленою на різного роду носіях, захист достовірності яких і передбачатиме норма про заборону фальсифікації доказів і результатів оперативно-розшукової діяльності, оскільки наявність в судовому процесі сфальсифікованих доказів негативним чином впливає на прийняття правосудного судового рішення, що, в свою чергу, позначається на авторитеті всієї судової влади та рівні довіри до неї населення.

В обхід цієї вимоги в Республіці Білорусь в Кримінальному Кодексі (далі – КК РБ) було введено норму під назвою «Образа судді або народного засідателя» (ст.391) [2]. Варто наголосити, що вказана норма передбачає, на наш погляд, досить суворі негативні наслідки, а саме: штраф, виправні роботи, арешт і навіть обмеження волі на строк до 3-х років [2]. Ми твердо переконані, що становлення саме кримінальної відповідальності за образу судді чи народного засідателя є однозначно занадто суворим видом юридичної відповідальності. Так, справді, варто погодитись з позицією деяких зарубіжних авторів, які наголошують на тому, що авторитет суду, честь, гідність осіб, які здійснюють правосуддя є важливою умовою здійснення судом своїх функцій. Прояви неповаги до суду можуть негативно позначитися на ході процесуальної діяльності, виконанні судом своїх завдань з охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки,

конституційного ладу держави, можуть позбавити судовий процес тієї виховної ролі, яку він покликаний виконувати [3]. Однак не варто перебільшувати суспільну небезпечність такого діяння як образа судді чи народного засідателя. Безперечно, образа судді, іншого роду неповага до цього суб'єкта дещо негативно впливає на хід процесуальної діяльності, виконання судом своїх завдань з охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, певною мірою можна говорити про зниження рівня авторитету суду у таких випадках, проте, на наш погляд, встановлення саме кримінальної відповідальності є абсолютно невиправданим кроком законодавця, оскільки наслідки застосування передбачених кримінально-правових засобів мають надзвичайно вагомий та значущий вплив на подальшу долю особу, яка допустила негідну поведінку.

Таким чином, ми дійшли до висновку, що, незважаючи на те, що Україна і Білорусь тісно співпрацюють в рамках регіональної міжнародної організації – Співдружності Незалежних Держав, норми кримінального законодавства Республіки Білорусь, зокрема стосовно встановлення кримінальної відповідальності за образу судді чи народного засідателя, не можуть бути запозичені Україною в рамках реформування Кримінального кодексу України. Включення такого положення суперечитиме загальноновизнаним принципам криміналізації певних діянь, які вироблені наукою кримінального права, таких як суспільна небезпечність діяння, принцип домірності позитивних і негативних наслідків криміналізації, міжнародно-правової необхідності та допустимості криміналізації тощо [4].

Дослідження кримінально-правової охорони правосуддя зарубіжних країн буде неповним без врахування досвіду США у сфері охорони інтересів учасників кримінального судочинства. В цій державі за останні 50 років на федеральному і місцевому рівні було прийнято велику кількість нормативних актів, покликаних забезпечити комплексний захист свідків і потерпілих, що беруть участь у кримінальному процесі. Зокрема, заслуговують на увагу такі документи: Комплексний закон про боротьбу зі злочинністю (1968) [5], Закон про боротьбу з організованою злочинністю (1970 р.) [6], яким вводилася в дію спеціальна Програма щодо забезпечення безпеки свідків від протиправних посягань у зв'язку з їх участю в кримінальному процесі з розгляду тяжких злочинів, Закон про захист жертв і свідків злочинів (1982) [7], Закон про посилення безпеки свідка (1984) [8], Закон про права жертв злочину та реституції (1990 р) [9] та ін.

Варто також, на наше переконання, врахувати практику законодавчого закріплення способів перешкоджання з'явленню свідка в США в українському кримінальному законодавстві. Так, глава 73 «Перешкоджання здійсненню правосуддя» Зводу законів США карає того, хто шляхом підкупу, погроз, сили, листа, що містить будь-яку загрозу, або повідомлення намагається чинити вплив, залякати або перешкодити будь-якому свідкові виступити на засіданні у будь-якій справі, що розглядається міністерством або агентством Сполучених Штатів, або у зв'язку з будь-яким розслідуванням або розглядом, що здійснюється будь-якою з палат Конгресу, комісією палат Конгресу або об'єднаної комісією обох палат Конгресу [10, с.52]. Таким чином, хочемо зазначити, що передовий досвід США у боротьбі зі злочинами у сфері правосуддя є вкрай необхідним для врахування українським законодавцем при

здійсненні реформування кримінального законодавства України. Варто ретельно проаналізувати та запозичити в українське кримінальне законодавство, що стосується охорони правосуддя, норми американських законів, що стосуються таких аспектів правосуддя як забезпечення суду достовірними та належними доказами, охорона свідків. Ми переконані, що випробувані часом та практикою кримінально-правові засоби охорони правосуддя США успішно та ефективно діятимуть і в Україні.

Цікавим, на наш погляд, є досвід Франції у боротьбі зі злочинами, пов'язаними з фальсифікацією і приховуванням доказів, які в Кримінальному кодексі Франції (далі – КК Франції) сконцентровані в главі IV розділу III «Про зазіхання на державну владу» Книги четвертої «Про злочини і проступки проти нації, держави і громадського спокою» [11], хоча за своєю суттю є злочинами проти правосуддя. Законодавець виділяє такі склади злочинів:

– Умисне ухилення від негайної дачі свідчень судовим або адміністративним органам влади про існування доказів невинуватості особи, тимчасово взятої під варту чи засудженої за злочин або проступок (ст. 434-11);

– Відмова відповідати на запитання, задані суддею особі, яка публічно заявила про те, що їй відомі виконавці злочину або проступку (ст. 434-12);

– Завідомо неправдиве показання, зроблене під присягою перед будь-яким судовим органом або перед посадовою особою судової поліції, що діє в порядку виконання окремого судового доручення (ст. 434-13). Ознаки кваліфікованого складу завідомо неправдивого показання: а) якщо його причиною є вручення якого-небудь подарунка або будь-якої винагороди; б) якщо той, проти кого чи на користь кого було скоєно лжесвідчення, підлягає будь-якому кримінальному покаранню (ст. 434-14);

– Діяння, що виразилося у використанні обіцянок, подарунків, тиску, погроз, побоїв або обману в ході судового процесу або при заявленні клопотання, або захисті в суді для схилення іншої особи до дачі неправдивих показань, неправдивих свідчень, неправдивої заяви, або ж до ухилення від дачі показань, заяв або свідчень (ст. 434-15);

– Неявка без поважних або таких, що виправдовують причин до слідчого судді особи, яка була ним викликана для допиту в якості свідка (ст. 434-15-1);

– Публікація до винесення остаточного судового рішення по суті справи коментарів, спрямованих на те, щоб чинити тиск з метою впливу на заяви свідків або рішення слідчо-судових або судових органів (ст. 434-16) [11].

Таким чином, можна констатувати, що французьке кримінальне законодавство містить чимало раціональних зерен для запозичення в українське кримінальне законодавство. Слід проаналізувати всі позитивні моменти досліджуваних норм КК Франції і обов'язково врахувати під час реформування кримінального законодавства України. Зокрема заслугоує на увагу українського законодавця норми, що встановлюють відповідальність за посягання на правосуддя, що здійснюється у сфері ухилення від негайної дачі показань свідком про існування доказів невинуватості особи, яка вже тимчасово утримується в місцях позбавлення волі; посягання на авторитет суду та інших органів, які забезпечують здійснення правосуддя, шляхом відмови відповідати на запитання особою, яка публічно заявила про те, що їй відомі виконавці злочину або проступку; посягання на незалежність свідків шляхом публікації

до винесення остаточного судового рішення по суті справи коментарів з метою впливу на заяви свідків або рішення слідчо-судових або судових органів.

Висновок, хочемо зазначити, що для ефективної кримінально-правової охорони правосуддя в Україні необхідно враховувати світовий досвід з його позитивними й негативними сторонами. Однак варто пам'ятати, що у зв'язку зі своєрідністю української моделі кримінально-правової охорони правосуддя, запозичення зарубіжного досвіду може виявитись недієвим через несумісність з українськими реаліями, саме тому вдосконалення кримінального законодавства у сфері кримінально-правової охорони правосуддя шляхом імплементації норм кримінального права інших держав повинно здійснюватись на підставі створення умов для їхнього сприйняття національним правом, зокрема, створення чіткої законодавчої бази.

Список використаних джерел:

1. Уголовный кодекс Российской Федерации от 13.06.1996 № 63-ФЗ. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.consultant.ru/popular/ukrf/10_42.
2. Уголовный кодекс Республики Беларусь от 9 июля 1999 г. № 275-З. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.pravo.by/world_of_law/text.asp?RN
3. Александров, А. Н. (Андрей Николаевич). Оскорбление судьи, присяжного заседателя или иного лица, участвующего в отправлении правосудия, либо участника судебного разбирательства : уголовно-правовые и криминологические аспекты : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. Специальность 12.00.08 - уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право / А. Н. Александров ; науч. рук. Г. А. Стеничкин. - Москва, 2011. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/oskorblenie-sudi-prisyazhnogo-zasedatelya-ili-inogo-litsa-uchastvuyuy>
4. Мошняга Л. В. Принципи криміналізації діянь проти конституційних основ національної безпеки України / Л. В. Мошняга // Право і Безпека. - 2012. - № 1. - С. 27-31. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pib_2012_1_7.pdf
5. The Omnibus Crime Control and Safe Streets Act of 1968 - Комплексный закон о борьбе с преступностью и безопасности на улицах 1968 г. См.: Encyclopedia of Crime and Justice, vol.4, The Free Press, New-York, 1983. P.1657.
6. Organized Crime Control Act of 1970 – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/STATUTE-84/pdf/STATUTE-84-Pg922-3.pdf>
7. Victim and Witness Protection Act of 1982. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.robins.af.mil/shared/media/document/AFD-090116-013.pdf>
8. Witness Security Reform Act of 1984 // Public Law 98. 473. Oct. 12. 1984. «Chapter – 224 – protection of Witnesses», 3521.
9. Victims Rights and Restitution Act of 1990. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/42/10607>
10. Уголовное право США: Сборник нормативных актов / Сост., отв. ред. и автор вступ. ст. И.Д. Козочкин. — М.: Изд-во УДН, 1985. – 160 с.
11. Уголовный кодекс Франции принят в 1992 году. - [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1243018&subID=100104265,100104267#text>

References:

1. Criminal Code of the Russian Federation of 13.06.1996 № 63-FZ. - [Electronic resource]. - Access: http://www.consultant.ru/popular/ukrf/10_42.html#p5725
2. Criminal Code of the Republic of Belarus on July 9, 1999 № 275-Z. - [Electronic resource]. - Access: http://www.pravo.by/world_of_law/text.asp?RN=hk9900275#&Article=391
3. Aleksandrov, A.N. (Andrei). Insulting a judge, juror or any other person involved in the administration of justice, a member of the trial: criminally-legal and criminological aspects: the thesis abstract on competition of a scientific degree of candidate of legal sciences. Speciality 12.00.08 - criminal law and criminology; criminal law enforcement / AN Alexandrov; scientific. hands. GA Stenichkin. - Moscow, 2011. - [Electronic resource]. - Access: <http://www.dissercat.com/content/oskorblenie-sudi-prisyazhnogo-zasedatelya-ili-inogo-litsa-shchego-v>

4. Moshnyaha L.V. Principles of criminalization of acts against the constitutional foundations of national security of Ukraine / L.V. Moshnyaha // Law and Security. - 2012. - № 1. - P. 27-31. - Access: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pib_2012_1_7.pdf
5. The Omnibus Crime Control and Safe Streets Act of 1968 - A comprehensive law on combating crime and safe streets See 1968. : Encyclopedia of Crime and Justice, vol.4, The Free Press, New-York, 1983. P. 1657.
6. Organized Crime Control Act of 1970 - [Electron resource]. - Access mode: <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/STATUTE-84/pdf/STATUTE-84-Pg922-3.pdf>
7. Victim and Witness Protection Act of 1982. - [Electron resource]. - Access mode: <http://www.robins.af.mil/shared/media/document/AFD-090116-013.pdf>
8. Witness Security Reform Act of 1984 // Public Law 98. 473. Oct. 12. 1984. «Chapter - 224 - protection of Witnesses», 3521.
9. Victims Rights and Restitution Act of 1990. - [Electron resource]. - Access mode: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/42/10607>
10. Criminal right of USA: Legislative Series / Comp., Ed. Ed. and author of the join. Art. ID Kozochkin. - M. : Publishing House of the PFU, 1985. - 160 p.
11. Criminal French Code adopted in 1992. - [E-resource]. - Access mode: <http://www.law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1243018&subID=100104265,100104267#text>

Рецензент: кандидат юридичних наук, ст. науковий співробітник Тичина Д.М.

УДК: 323.12

Карпенко Є.М.,

начальник відділу Управління міжнародних зв'язків МВС України,
кандидат юридичних наук

ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕТЕРМІНАНТІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВІКТИМНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Стаття присвячена причинам та умовам, що впливають на віктимність. Визначено ступінь віктимності та розглянуто соціальні категорії громадян, для яких у сучасному суспільстві характерна лабільна віктимність. У статті надано порівняльний аналіз взаємопов'язаних процесів свідомої стратифікації і віктимізації населення України та країн Заходу.

Ключові слова: віктимність; жертва; фактори; глобалізація.

Карпенко Е.М.,

начальник отдела Управления международных связей МВД Украины,
кандидат юридических наук

ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕТЕРМИНАНТ, ВЛИЯНИЕ НА ВИКТИМНОСТЬ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

Статья посвящена причинам и условиям, влияющие на виктимность. Определена степень виктимности и рассмотрены социальные категории граждан, для которых в современном обществе характерна лабильная виктимность. В статье дано сравнительный анализ взаимосвязанных процессов сознательной стратификации и виктимизации населения Украины и стран Запада.

Ключевые слова: виктимность; жертва; факторы; глобализация.

Karpenko E.M.,

Head of International Relations Department Internal Affairs of Ukraine,
J.S.C.

DESCRIPTION DETERMINANTS AFFECTING VIKTYMNIST UNDER GLOBALIZATION PROCESS

Article focuses on the causes and conditions that affect victimization. The degree of victimization and examined the social category of people for which, in today's society is characterized by labile victimization. The article gives a comparative analysis of the interrelated processes of stratification and deliberate victimization of Ukrainians and the West.